

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA
TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

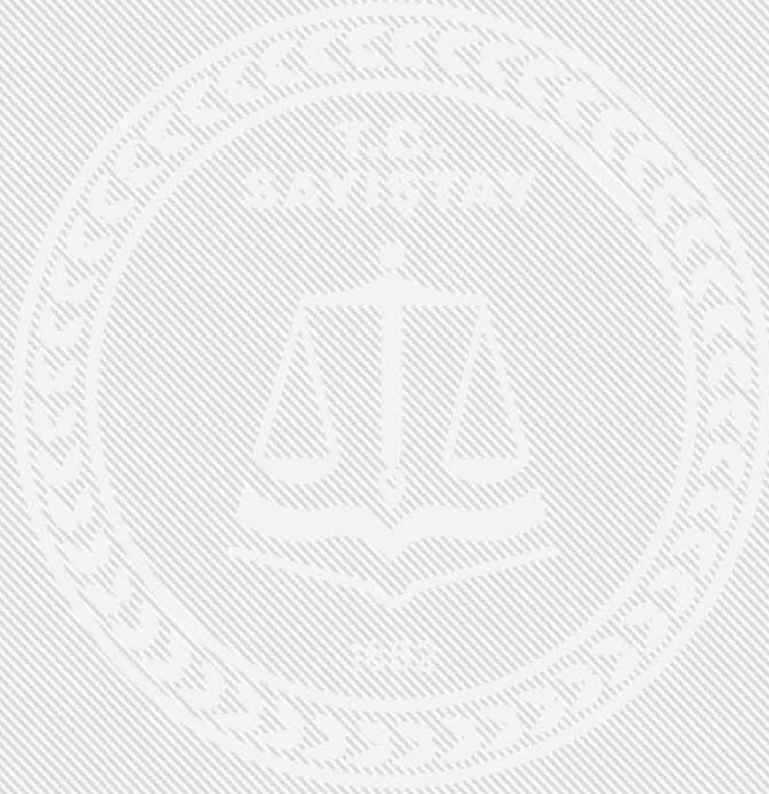
Ađustos 2017

İÇERİK

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI 1
2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI 13
2016 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU

**YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA
TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI
2016 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
7.	EKLER.....	8

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (II) sayılı Cetvel'de yer alan "özel bütçeli" bir kamu idaresidir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının "Say2000i" saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Başkanlığın gelirleri şunlardır:

a) Genel bütçeden yapılan yardımlar,

b) Yurtdışından (Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Avrupa Birliği Fonları ve benzeri uluslararası kaynaklardan temin edilen fonlar) gelen bağış ve yardımlar,

c) Diğer çeşitli gelirler.

Kurumun 2016 yılı bütçe giderleri toplamı 241.169.985,76 TL'dir. Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

01. Personel Giderleri: 11.562.247,67 TL

02. SGK Devlet Primi Giderleri: 1.750.957,13 TL

03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri: 22.799.114,07 TL

05. Cari Transferler: 200.360.513,87 TL

06. Sermaye Giderleri: 3.287.790,82 TL

07 Sermaye Transferleri: 1.409.362,20 TL

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.

- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, Başkanlığın temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetim; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tabloların tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

Sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlerin, Taahhüt Hesaplarına kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "92 Taahhüt Hesapları" başlıklı 471'inci maddesinde;

"(1) Bu hesap grubu, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerle ... sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.

(2) Taahhüt hesapları, niteliklerine göre bu hesap grubu içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur;

920- Gider Taahhütleri Hesabı

921- Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı

... "

Denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 472'nci maddesinde muhasebe birimince ihale sözleşmelerinde yer alan taahhüt tutarlarının, taahhüt kartlarına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına kaydedileceği, söz konusu sözleşmelerin kanuni nedenlerle veya yargı kararıyla değişmesi durumunda ya da fiyat farkı hesaplanması, hakediş ödemesi gibi durumlarda hem ilgili taahhüt kartlarına hem de ilgili hesaba gerekli kayıtların yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu idaresinin gerek yılı içerisinde gerekse ertesi yıla geçen yüklenmelerinin muhasebe sisteminde takibine ve denetimine olanak veren hesaplar, ilgili taahhüt hesapları olup bu hesaplar kullanılmadığı sürece; Kurumun 2017-2018 yıllarında devam eden taahhütlerinin olduğu, bu taahhütlerin ilgili yıllarda tamamlanacağı bilgisi edinilemediği gibi sonraki yıllar bütçelerinin hazırlanması aşamasında muhasebe sisteminden yararlanılamamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, taşıma, koruma, güvenlik, temizlik ve yemek hizmetleri gibi yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girilen taahhütlerin Taahhüt Hesaplarına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Kurumda hali hazırda yıllara sâri işlem tek olduğundan dolayı sehven taahhüt kartı açılmadığı, ancak, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde Başkanlık işlemlerinin yeniden gözden geçirilerek taahhüt hesaplarının kullanılmasına yönelik uygulama başlatıldığı ve Muhasebe İşlem Fişi ile yapılan işleme ilişkin bir örneğin ekte sunulduğu; bundan sonrasında da Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği uyarınca taahhütlü tüm işlemler için söz konusu düzenlemeye uygun olarak hareket etmeye azami özen gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kurum tarafından başlatılan taahhüt hesaplarının kullanılmasına yönelik uygulamanın izlemesi müteakip denetimlerde gerçekleştirilecektir.

BULGU 2: İç Denetim Faaliyetlerinde Bulunulmaması

Kurumda beş adet iç denetçi kadrosu bulunmakla beraber, sadece bir kadronun dolu olduğu ve iç denetim faaliyetlerinde bulunulmadığı görülmüştür.

İç denetçi, kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek, kaynakların kullanımına dair incelemelerde bulunmak, uygunluk denetimi yapmak, idarenin harcamalarını denetlemek ve değerlendirmek, sistem denetimi yapmak, idarelerin iç kontrol sistemlerinin denetlenmesinden ve geliştirilmesi yönünde önerilerde bulunmak, kamu idaresince üretilen bilgilerin doğruluğunu denetlemek ve önerilerde bulunmakla yükümlüdür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55-67'nci maddeleri ile İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "*İç Denetçiler'in Görevleri*" başlıklı 15'inci maddesinde sayılan görevler, iç denetçiler tarafından yerine getirilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde iç kontrolün tanımı, 56'ncı maddesinde iç kontrolün amacı, 57'nci maddesinde kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin "harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluştuğu belirtilmiş, 63'üncü maddesinde de iç denetim "*kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek*

ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti” olarak açıklanmıştır.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’nin “İç Denetim” başlıklı “18”inci Standart’ta:

“İdareler fonksiyonel olarak bağımsız bir iç denetim faaliyetini sağlamalıdır. Bu standart için gerekli genel şartlar:

18.1. İç denetim faaliyeti İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen standartlara uygun bir şekilde yürütülmelidir.

18.2. İç denetim sonucunda idare tarafından alınması gerekli görülen önlemleri içeren eylem planı hazırlanmalı, uygulanmalı ve izlenmelidir” hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilebilmesi için iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesi gerekliliği açıktır.

Kamu idaresi cevabında; özetle, iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesine gereken hassasiyetin gösterileceği, Başkanlıkta görevli iç denetçiye, Başkanlığın faaliyet alanlarında oluşacak aksaklıkların önlenmesine yönelik rapor hazırlanması ve mevcut iç denetçiden etkin bir şekilde faydalanılmasının sağlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kurum ile mutabık kalınan bu hususun izlenmesi müteakip denetimlerde gerçekleştirilecektir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI							Yıl: 2016		
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)		
630		GİDERLER HESABI	252.895.618,66	600		GELİRLER HESABI	259.981.627,98		
630	1	Personel Giderleri	11.562.247,67	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	796.724,65		
630	1	Memurlar	3.836.786,98		3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.950,00	
630	1	Sözleşmeli Personel	7.725.460,69		3	6	Kira Gelirleri	791.774,65	
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.750.957,13	600	4		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel	255.496.984,54	
630	2	1	Memurlar Gideri	491.378,66		4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	22.219.984,54
630	2	2	Sözleşmeli Personel	1.259.578,47		4	2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil	233.277.000,00
630	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	22.442.857,12	600	5			Diğer Gelirler	1.654.184,17
630	3	2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.114.098,89		5	1	Faiz Gelirleri	8.196,86
630	3	3	Yolluklar	2.145.882,78		5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	1.645.987,31
630	3	4	Görev Giderleri	1.897,10	600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2.033.734,62
630	3	5	Hizmet Alımları	18.553.278,37		11	1	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde	269.142,03
630	3	6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	440.661,08		11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	1.764.592,59
630	3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım	144.594,76				NET GELİR TOPLAMI	259.981.627,98
630	3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım	40.781,47					
630		9	Tedavi ve Cenaze Giderleri	1.662,67					
630	5	Cari Transferler	208.693.313,87						
630	5	1	Görev Zararları	37.200,00					
630	5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	20.667.103,65					
630	5	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	187.989.010,22					
630	7	Sermaye Transferleri	1.409.362,20						
630	11	Değer ve Miktar Değişim Giderleri	732.121,69						
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden	583.131,32						
630	13	Amortisman Giderleri	4.604.065,51						
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	382.526,02						
630	15	Karşılık Giderleri	401.149,80						
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	333.886,30						
630	99	Diğer Giderler	0,03						
		GİDERLER TOPLAMI	252.895.618,66						
GİDERLER TOPLAMI(A)			252.895.618,66	NET GELİR (D=B-C)			259.981.627,98		
GELİRLER TOPLAMI(B)			259.981.627,98						
İNDİRİM, İADE, İSKONTO TOPLAMI©			0,00	FAALİYET SONUCU (D-A)			7.086.009,32		

BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu: 40.51 Adı: YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI Yıl: 2016					
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2016	PASİF HESAPLAR		N Yılı 2016
1 DÖNEN VARLIKLAR		22.644.435,09	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		1.250.646,35
10 HAZIR DEĞERLER		21.415.377,33	32 FAALİYET BORÇLARI		794,85
102 BANKA HESABI		10.625.378,00	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		794,85
104 PROJE ÖZEL HESABI		10.422.604,89	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		619.148,00
105 DÖVİZ HESABI		367.394,44	330 ALINAN DEPOZİTO VE		
14 DİĞER ALACAKLAR		97.760,48	TEMİNATLAR HESABI		117.047,86
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR			333 EMANETLER HESABI		502.100,14
HESABI		97.760,48	36 ÖDENECEK DİĞER		
15 STOKLAR		548.153,25	YÜKÜMLÜLÜKLER		630.703,50
150 İLK MADDE VE MALZEME			360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		
HESABI		548.153,25	HESABI		493.386,95
16 ÖN ÖDEMELER		583.144,03	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK		
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE			KESİNTİLERİ HESABI		137.168,87
KREDİLER HESABI		583.144,03	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU		
2 DURAN VARLIKLAR		2.176.213,74	İDARELERİ ADINA YAPILAN		
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		1.708.438,72	TAHSİLAT HES		147,68
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR			4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		2.943.283,58
HESABI		474.678,55	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI		
254 TAŞITLAR HESABI		354.315,59	HESABI		2.943.283,58
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		6.484.637,19	5 ÖZ KAYNAKLAR		20.626.718,90
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR			50 NET DEĞER		1.890.573,11
HESABI (-)		-5.605.192,61	500 NET DEĞER HESABI		1.890.573,11
26 MADDİ OLMAYAN DURAN		0,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU		
VARLIKLAR		0,00	FAALİYET SONUÇLARI		22.909.231,71
260 HAKLAR HESABI		5.528.407,06	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU		
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI		5.985.464,55	FAALİYET SONUÇLARI HESABI		22.909.231,71
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR			58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ		
HESABI (-)		-11.513.871,61	FAALİYET SONUÇLARI		-11.259.095,24
28 GELECEK YILLARA AİT		467.775,02	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ		
GİDERLER VE		467.775,02	FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)		-11.259.095,24
280 GELECEK YILLARA AİT			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		7.086.009,32
GİDERLER HESABI		467.775,02	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET		
			SONUCU HESABI		7.086.009,32

T.C. Sayıştay Başkanlığı

29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR			
HESABI	55.399,36		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-55.399,36		
AKTİF TOPLAMI	24.820.648,83	PASİF TOPLAMI	24.820.648,83

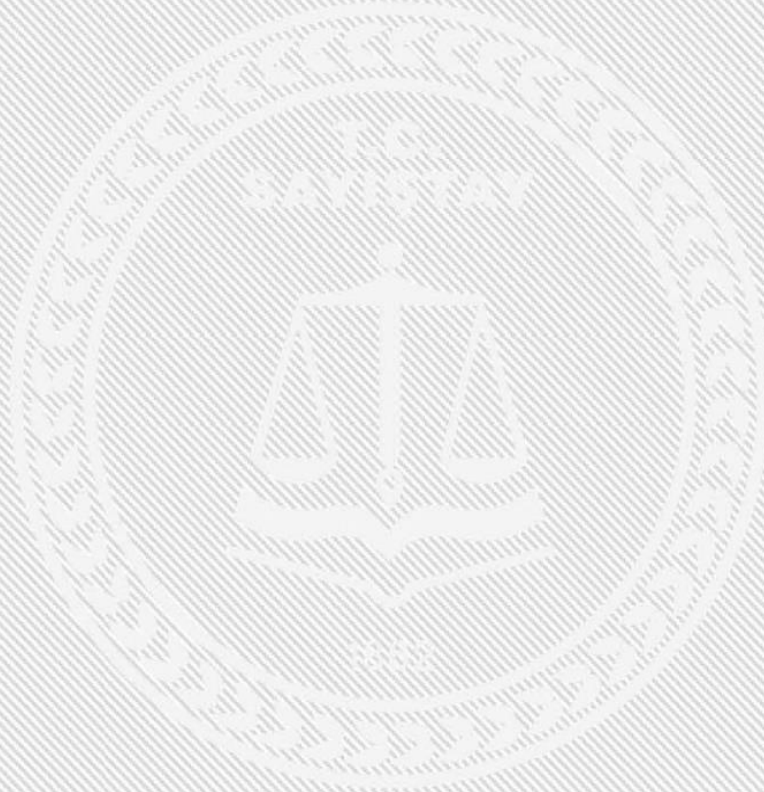
Bilanço Dipnotları:

910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	781.619,40
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	781.619,40

**YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA
TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI**

2016 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET	13
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	13
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	14
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	14
5. GENEL DEĞERLENDİRME	15
6. DENETİM BULGULARI.....	16

1. ÖZET

Bu rapor, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler sorulmuştur.

- 2016 yılını kapsayan Stratejik Plan,
- 2016 yılı Performans Programı,
- 2016 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından Stratejik Plan, Performans Programı düzenlenmemiş ve veri kayıt sistemi bulunmamaktadır. 2016 yılı İdare Faaliyet Raporu ise yayımlanmıştır. Performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistem oluşturulmadığından performans bilgisinin güvenilirliği ile performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemlere ilişkin bir değerlendirme yapılamamıştır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun

olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmesi planlanmış olmasına rağmen, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından Stratejik Plan ve Performans Programı yayımlanmamış olmakla beraber 2016 yılı İdare Faaliyet Raporu yayımlanmıştır.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından Stratejik Plan ve 2016 yılı Performans Programı yayınlanmadığından, faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığına dair değerlendirme yapılamamıştır.

Kurumun 2016 yılı İdari Faaliyet Raporu ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Kurum tarafından Kurumun performansını izleme, ölçme ve raporlamaya yönelik herhangi bir performans yönetimi sisteminin kurulmadığı görülmüş olup, performans bilgisinin üretilmesi, yönetilmesi ve raporlanmasına ilişkin idareye ait iç politikalar, yapılar ve süreçlerin oluşturulması gerektiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planın Hazırlanmaması

Kamu idareleri tarafından kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde, katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlanır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme" başlıklı 9'uncu maddesinde, kamu idarelerinin kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlaması gerektiği hususu düzenlenmiştir.

Kurumda stratejik plan hazırlanmamıştır. Stratejik plan, hazırlanmaması sebebiyle planlı hizmet sunumu, politika geliştirme, belirlenen politikaları somut iş programlarına ve bütçelere dayandırma ile uygulamayı etkili bir şekilde izleme ve değerlendirme yapılamamakta ve bütçe büyüklükleri ile ilgili irtibat kurulamamaktadır.

İdarelerin, katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlaması sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmesi ve alınacak önlemleri belirlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Kurum tarafından, gerekli komisyonların teşkil edilerek 2015-2019 yıllarını kapsayan stratejik plan çalışmasının tamamlanmış olduğu ve değerlendirilmek üzere Kalkınma Bakanlığına gönderildiği, Kalkınma Bakanlığı tarafından gönderilen değerlendirme raporuna göre Stratejik Plana son şeklinin verilerek sunulmaya hazır hale getirilmesi, ilgili Bakanın onayını müteakip nihai Stratejik Planın Kalkınma Bakanlığına gönderilmesi gerektiği,

Başkanlığın yeni bir kurum olması ve son derece geniş bir alanda hizmet sunması nedeniyle teşkilatlanma, mevzuat ve yapısal değişiklik ihtiyacının ortaya çıktığı, bu çerçevede, yapısal değişikliklere öncelik verildiği ve Kuruluş Kanunuyla ilgili mevzuat

değişikliği çalışmalarının başlatıldığı; Başkanlık çalışmalarının ve süreçlerinin yasal değişiklikler çerçevesinde yeniden tasarlanması gereği üzerine stratejik planda da değişiklik gerekeceği düşünülerek planın uygulamaya konulmasının ertelendiği, bu kapsamda yapılacak çalışmaların, 2015-2019 Taslak Stratejik Plan da, hem kapsayacağı dönem açısından, hem de içerik açısından revize ihtiyacı ortaya çıkaracağı öngörüldüğü,

Söz konusu çalışmaların 2015 yılı içerisinde devam ettirildiği, fakat 07.06.2015 ve hemen ardından yapılan 01.11.2015 Milletvekili Genel Seçimleri dolayısıyla yapılan çalışmaların tamamlanamadığı, aynı zamanda bu süreçte kamu idareleri için takvim ile stratejik plan hazırlama sürecinde, uyulması gereken temel ilkeleri içeren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in 30.04.2015 tarih ve 29342 sayılı Resmi Gazetede yayımlandığı; diğer taraftan, Kalkınma Bakanlığınca 23.10.2015 tarihinde gönderilen yazıda; 01.11.2015 Milletvekili Genel Seçimleri neticesinde 64. Hükümetin kurulmasını müteakip kamu idarelerinin stratejik planlarını yenileyebilecekleri/güncelleyebilecekleri, "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" gereğince stratejik planın, hükümetin değişmesini müteakip yenilenebileceğinin ifade edildiği, ancak bütün bunlara rağmen gerekli çalışmaların devam ettiği ve bu konuda azami hassasiyetin gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme" başlıklı 9'uncu maddesinde, kamu idarelerinin stratejik plan hazırlaması gerektiği hususu düzenlenmiştir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar" hakkında yönetmelik ve eki uyarınca stratejik planı hazırlamakla yükümlüdür.

Kurumun, stratejik plan hazırlama çalışmalarına hız kazandırması, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmesi ve alınacak önlemleri belirlemesi gerekmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 2: Performans Programının Hazırlanmaması

Kamu idareleri tarafından, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi ile kamu idarelerine yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlama mükellefiyeti getirilmiştir.

Stratejik plan ve bütçe ilişkisi, performans programları aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Bütçe hazırlık sürecine dahil edilen performans programları, idare bütçelerinin stratejik planlarda belirlenmiş amaç ve hedefler doğrultusunda hazırlanmasına yardımcı olmaktadır.

Performans programları, bütçe dokümanlarında mali bilgilerin yanında, performans bilgilerinin de yer almasını sağlayarak, çıktı ve sonuç odaklı bir bütçeleme anlayışını ön plana çıkarmakta, yeni kamu mali yönetim sisteminin dayandığı mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerine işlerlik kazandırmaktadır.

Kurumda stratejik plan ve bütçe ilişkisini sağlayacak olan performans programı hazırlanmamıştır.

İdarelerin, yıllık olarak yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlamaları gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Başkanlık Stratejik Planının olmaması nedeniyle, buna bağlı olarak hazırlanması gereken performans programı oluşturulamamış olup, Stratejik Planın yayımlanmasıyla birlikte performans programının hazırlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kurum'un 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi ile getirilen kamu idarelerine yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlama mükellefiyetini yerine getirmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Performans Bilgisine İlişkin Veri Kayıt Sisteminin Değerlendirilememesi

Veri kayıt sistemi bir performans hedefi veya göstergeye yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği ve üretildiği sürecin tamamıdır. Kurumların, faaliyet sonuçları hakkında raporlama yaparken stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesini, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesini ve belirli periyodlarla raporlanmasını sağlayan önceden tanımlanmış bir izleme ve değerlendirme sistemi kurmaları gerekmekte olup Kurum tarafından hazırlanmış stratejik plan ve performans programı mevcut olmadığından stratejik planın ve performans programının izleme ve değerlendirmesine yönelik bir veri kayıt sisteminin mevcut olup olmadığı dolayısıyla faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi sürecine ilişkin değerlendirme yapılamamıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Başkanlığın stratejik planı bulunmadığından performans programı da oluşturulmadığı, stratejik planın onaylanmasını müteakip amaç, hedef ve stratejilerin göstergelerle izlenebileceği bir program oluşturulacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Veri kayıt sistemi bir performans hedefi veya göstergeye yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği ve üretildiği sürecin tamamı olup Kurum tarafından hazırlanmış stratejik plan ve performans programı mevcut olmadığından stratejik planın ve performans programının izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik bir veri kayıt sisteminin mevcut olmadığı dolayısıyla faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi sürecine ilişkin değerlendirme yapılamamaktadır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>